

והלא בשרו בשורה טובה במראה הזה, וי"ל (כח) שראה עתה ירושלים
בחרבנה, כמיש ואולם לזו שם העיר לראשונה (כו) והיו בני אדם
ביוזקין (כו) בבניהם על שהיו דרים במקום קדוש, ויירא ויאמר איך איב
ישנתי אני כאן, מיד וידר (כח) יעקב נדר וגו', ר"ח: ויצוק שמן על
גראשה, וקשה הלא אליפז בן עשו רדף אחריו וגזל ממנו כל אשר לו (כט)
ומהיכן נטל א"כ השמן, וי"ל דמקלו נשאר לו כדכתיב כי במקלי וגו' והוא
הי' חלול שהביאו עמו תמיד מלא שמן שהי"ל להדליק ללמוד תורה:
עשר אעשרנו לך, בפ' נערה (י) למדו מכאן שא"ל יבזבו יותר מחומש
שהרי הוא ב' מעשרות, וקשה (יא) למה לא נתן גם מבני החומש הרי
אמר כל אשר נתן לי וגו', דהרי מבניו לא נתן אלא מעשר א' דהיינו
שהקדיש את לוי שהוא עשירי למפרע, (וי"ל דהא הו' כהו ד' בכורים
סד' אמהות, ובכור אינו חייב במעשר, נשאר רק שמונה לכן נתן א'

רזא דמאיר

ברכות כ"ו תפלות כנגד תמידין חקנו, ע"כ גם בית התפלה בכלל בית חלקים. (כח) כ"ה
בב"ר פס"ט שהראה הקב"ה ליעקב בהמ"ק בנוי ומרוכז ובנוי, וע' בספרי פ' ברכה פסקא
שכ"ב. (כו) ע' בסוטה דמ"ו וב"ר פס"ט ותרא"ז פט"ז וילקוט שופטים רמז ל"ח הוא לזו
שלא שלט בה מה"מ מעולם, הוא לזו שעלה סנחרב ולא כלכלה, בכוכבנלר ולא החריבה,
הזקנים שבה מה עושין להם, כיון שהם זקנים הרבה מוליחים אותם חוץ לחומה והם
מתים, ארי"א ז"ל למה נקרא שמה לזו וכו', ובס' אגרא דפרקא ס' רל"ח בשם הוה"ק שאלות
ט' תליא על האי דוכתא בלוי"א ע"כ אין מה"מ שולט שם. אמר המעתיק בנבחר מפנינים
על ב"ר כתב שלא על לזו שקרא יעקב בית על דרשו חז"ל כ"ז אלא על העיר שבה האיש
בארץ החמים, וע"פ מ"ש ואולם לזו שם העיר לראשונה נמלא לזו זה ירושלים. (כו) (כח) משום
שאסור לישן בבהמ"ד כמ"ש בברכות פ"ה ע"ב וכן בסוכה כ"ח ע"כ נדר נדר
לחקן חטאו בזה שיטן במקום קדוש כזה. (כט) קשייתו ל"ע הלא מבוחר בב"ר פס"ט
שמן השמים הי"ל השמן, ואפ"ל משום דבפשות לא מלינו שום רמז בקרא שהשמן הי' דרך
גם, ועוד אפ"ל שק"ל במ"ש בפ' וישלח חלקי אבי אברהם וגו' כי במקלי עברתי וגו' הילולי
נא, דמשמע דכי במקלי הוא הטעם להללחו, אע"כ שיעקב חיפש זכות ע"ע שילל מעשו,
וע"כ אמר כי במקלי דהיינו על שהי' המקל עם השמן תמיד עמו ללמוד תורה, וי"ל
כמו שדרשו בנדרים ל"א כי בילחק ולא כל ילחק כן בזה במקלי היינו בזה שיש בהמקל.
(י) בכחוות דף ג' ע"א. (יא) ענין קשייתו ומירולו של הג"ה נמלא בב"ר פ"ע
ובפסיקתא דר"כ פ"א ובנחומא פ' ראה בזה האופן כותי א' שאל את ר"מ וכו' הפריש
שבטו של לוי א' מעשרה למה לא הפריש א' מעשרה לב' שבטים אחרים, א"ל וכו' י"ב
הן הלא י"ד הם, אפרים ומנשה כראובן ושמעון וגו', א"ל לא מהם ד' בכורות לר'
אמהות, הבכור קידש ואין קודש מוליך קודש, ועפ"ז הקשה רבינו מש"ס כחוות לענין
חומש, ומירולו של הג"ה הוא ג"כ מעין חירון הכלל, ועל חשבות ר"מ לכותי הביא בס'
ילקוט ילחק בשם הי"פ"ת שמקשה הלא עדיין לא נתקדשו הבכור' עד מכות בכורות,
ומי"ן מה שאמרו דקודש שהוקם המשכן הי' העבודה בבכורים, זה הי' מימי האבות,
ומקשה והא נטל הבכורה מראובן ונתן ליוסף א"כ ליכא אלא ג' בכורים, ומי"ן שלא
ניחנה ליוסף לענין פי שנים אלא ליוחסין, ומקשה טוב הרי מנשה ג"כ הי' בכור ואיכא
אפי' מד' בכורים, ודומה למרבה במעשרות שמעשרותיו מקולקלים, וי"ל דלענין טבל
שאני, אבל להרבות מבניו לעבוד את ה' עדיף יותר, וק"ל לפמ"ד בערכין כ"ח ע"א